

INTERNATIONAL
CONFERENCE

Saturday
May 14th, 2022
09:00-13:30

Art education in modern society: Connecting art with real life issues

FREDERICK UNIVERSITY

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Presentations

1. **Connecting Art with REal Life Issues – The CARE project, Victoria Pavlou, Associate Professor at the Department of Education, Frederick University, Cyprus, Coordinator of CARE Erasmus+ European funded project**

Abstract

The presentation offers an overview of the CARE project. It draws on the rationale for setting up the project, which is based on the mutual infusion of Visual Arts Education (VAE) with Education for Sustainable Development (ESD). ESD can enable VAE to approach challenging socioeconomic, cultural and environmental real-life issues that twenty-first century humankind needs to address through a fruitful input of context, content and pedagogies. In its turn, VAE transforms expression into action that informs and raises personal and public awareness on the ESD objectives. Further it presents the CARE framework for developing teacher training programmes that was used to support teachers' professional development and to promote quality in visual arts education. The framework brings together four different components related to: a) building teachers' competences, b) creating collaborative learning spaces through establishing professional learning communities, c) connecting the training with real life needs and d) offering experiences that are transformative enough to bring a change. The presentation concludes with the impact of the project on local and international level. It focuses mainly on publication of six eBooks that are to be published online and will be freely available to the public. All eBooks aim to disseminate the CARE results and the lessons' learnt through the application of teacher training programs. Thus the CARE project is aspired to support all relevant stakeholders for introducing changes in schools in accordance to the CARE philosophy.

2. **Sustainable development goals, art education and contemporary artistic practices, Raphael Vella, Associate Professor, Malta University, Malta**

Abstract

This presentation offers educators the basis of a pedagogical framework for students' engagement with art and sustainable development, focusing on examples of contemporary art to illustrate different connections between art education and education for sustainable development. Taking cue from a handful of SDGs and works of art in a variety of media from the twentieth and twenty-first centuries, the paper shows how skills that are relevant to art practice and art criticism such as description, analysis and interpretation, along with discussions around contextual issues, can be developed and linked to broader areas of

contemporary importance. Furthermore, critical thinking skills that are associated with art-making and class discussions around works of art by contemporary artists can be reinforced by tackling subjects related to topics like responsible consumption, waste, conservation, climate action and global solidarity. Critical thinking helps to support other skills in art classes as well as the development of ecological literacy, i.e. the ability to understand the natural systems that make life on earth possible. Ecological literacy serves to develop an approach to art education that is more holistic and also cognizant of the interdependence of different ecosystems as well as different subjects in schools. Finally, relational thinking, the ability to think in dialogical terms or of connections between different perspectives and interpretations, can also be associated both with aspects that are relevant to art education and education for sustainable development.

3. Visual diaries as a vehicle for learning and assessment. Martha Ioannidou, Senior Assistant Professor, Aristotle University of Thessaloniki, Greece.

Abstract

Visual diaries are an essential vehicle and process for multicultural learning, as they allow students to explore emotional and cognitive responses and construct interactive, multicultural meanings. VAE and ESD teaching practice through the implementation of visual diaries shifts the pedagogical purpose from teaching knowledge and artistic skills to teaching understanding. Furthermore, as formative assessment aims to monitor and provide continuous feedback to improve student learning, visual diaries can be an ideal format for assessing students' metacognitive awareness and thinking development, rather than relying on standardized assessments and traditional summative tests.

4. Issues-Based Art Education in Primary Schools, Emese Hall, Senior Lecturer in Art Education, University of Exeter, UK

Abstract

This presentation will introduce and examine what is known as 'Issues-Based Art Education (IBAE)', considering both theoretical and practical perspectives. Research into visual art education (VAE) increasingly focuses on topics broader than the subject itself and this shift away from a more traditional interest in art-specific knowledge and skills can be seen to reflect a 'global' educational perspective coupled with a desire to underline art's versatility and universal relevance. Project CARE's research has sought to provide evidence to add to these important contemporary debates. An essential consideration is to ensure that in emphasising the role and value of extrinsic learning through IBAE, intrinsic learning within VAE is not compromised. How might this be achieved for primary teachers? To answer this question, the presentation will highlight the benefits and challenges of IBAE, introducing Lindström's (2012) very useful distinction between learning in, through, about, and with art. Hall refers to this as the WAIT model and proposes that we need to wait and think carefully about how to fuse VAE and ESD.

Round table discussions/ Συζητήσεις στρογγυλής τράπεζας

1. The Art of Compassion, Isabelle Gatt, Senior Lecturer, Malta University, Malta

Education for sustainable development (ESD) makes us aware of how all living beings are connected and interdependent. ESD, therefore highlights the importance of taking into account the need for biospheric, spatial and temporal dimensions of care for the common good, benefiting society and planet earth. During this round table discussion, participants will be invited to reflect on compassion and share their personal stories of compassion. What does compassion do? How does it feel to receive compassion? How does it feel to be compassionate? As educators we have a duty to ensure that we deliver more than knowledge. Curricula often focus on the manufacture of useful knowledge. The term "useful knowledge" is often understood in terms of the economic profitability of knowledge, a type of knowledge

which pays off and is practically commodifiable for the commercial man while neglecting humane aspects like compassion. How can educators promote empathy and compassion in the classroom? How can we teach empathy and compassion through the arts?

2. Σύγχρονη τέχνη και Πραγματική Ζωή! Κώστας Μάντζαλος, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Frederick, Κύπρος.

Η συγκεκριμένη συζήτηση στρογγυλής τραπέζης, παίρνει τη μορφή ενός παιχνιδιού ring-rong. Μέσα από την προβολή μιας σειράς έργων σύγχρονης τέχνης οι συμμετέχοντες/ουσες ενθαρρύνονται να συζητήσουν, να περιγράψουν, να αναλύσουν και να αποκωδικοποιήσουν τα έργα. Οι συζητήσεις στρογγυλής τραπέζης περιστρέφονται γύρω από την έννοια της ανάγνωσης εικόνων, της κατανόησης της σημειολογίας και της απόκτησης οπτικής νοημοσύνης, της οπτικής ικανότητας και του οπτικού γραμματισμού.

3. Η δύναμη της εικόνας στην Εκπαίδευση για Αειφόρο Ανάπτυξη. Χρυσάνθη Κάζη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Frederick, Κύπρος

Η χρήση της εικόνας στην εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη έχει πολυεπίπεδη δυναμική. Η συζήτηση στρογγυλής τράπεζας «Η δύναμη της εικόνας στην Εκπαίδευση για Αειφόρο Ανάπτυξη» προσεγγίζει αυτή τη δυναμική σε τρία επίπεδα: στο επίπεδο της ανάπτυξης ικανοτήτων για την ΕΑΑ, στην διαμόρφωση κριτικού γραμματισμού και αναγνώρισης αξιών και τέλος στην δυνατότητα οραματισμού και σχεδιασμού ενός αειφόρου μέλλοντος:

Στο 1^ο μέρος παρουσιάζεται το μοντέλο RSP για ικανότητες στην ΕΑΑ και συζητούνται ευκαιρίες μέσα από το μάθημα της τέχνης όπου η εικαστική έκφραση των παιδιών συμβάλλει στην ανάπτυξη των ικανοτήτων αυτών.

Στο 2^ο μέρος θα εξεταστούν παραδείγματα δραστηριοτήτων που κάνουν το «αόρατο» πιο ορατό μέσα από μια κριτική-αναλυτική προσέγγιση η οποία αναδεικνύει τις εμπλεκόμενες αξίες και ηθική. Θα αναζητηθούν άμεσα, έμμεσα και απόντα μηνύματα σε μια εικόνα και θα συζητηθεί σημασία τους. Οι εικόνες και τα παραδείγματα θα αναδείξουν στοιχεία τα οποία είναι ασυνείδητα ενσωματωμένα στην ταυτότητά μας, και τα οποία αποδεχόμαστε χωρίς προβληματισμό και αμφισβήτηση. Η συζήτησή τους θα μας βοηθήσει να συνειδητοποιήσουμε ότι χωρίς να το αντιλαμβανόμαστε μπορεί πολλές φορές να μειώνουμε και υποβιβάζουμε κάτι και να το καθιστούμε έτσι αναλώσιμο στην συλλογική μας συνείδηση.

Τελειώνοντας η συζήτηση θα στραφεί στην δύναμη της εικόνας ως εργαλείο οραματισμού και σχεδιασμού ενός αειφόρου μέλλοντος.

Workshops / Εργαστήρια

1. Για την Ειρήνη! (SDG16), Τερέζα Μαρκίδου, Εκπαιδευτικός – Δημοτικής Εκπαίδευσης, Κύπρος.

Το εργαστήριο επικεντρώνεται στον 16ο στόχο βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών: Ειρήνη, Δικαιοσύνη και Ισχυροί θεσμοί και χωρίζεται σε δύο μέρη. Το θεωρητικό πλαίσιο που βασίζεται στο έργο Erasmus+ CARE παρουσιάζεται πρώτα, και ακολουθείται από μια σύντομη περιγραφή σχετικά με την εφαρμογή της ενότητας «Για την ειρήνη» στο μάθημα της τέχνης. Το έργο υλοποιήθηκε σε αστικό σχολείο στη Λευκωσία τον Απρίλιο του 2021. Σε αυτό συμμετείχαν σαράντα οκτώ μαθητές δώδεκα ετών, οι οποίοι συνεργάστηκαν με την δασκάλα εικαστικών τους, προκειμένου να κατανοήσουν την αξία της «θετικής» ειρήνης και να βρουν τρόπους να την απεικονίσουν μέσω της τέχνης και να την προωθήσουν στο σχολικό τους περιβάλλον και στη ζωή τους.

Το δεύτερο μέρος του εργαστηρίου θα παρουσιάσει την τσιμεντογραφία, τη μορφή τέχνης που χρησιμοποίησαν οι μαθητές για να δημιουργήσουν το τελικό τους έργο τέχνης. Η τσιμεντογραφία μπορεί να θεωρηθεί τόσο μια μορφή τέχνης όσο και μια μεθοδολογία. Αναπτύχθηκε από το γνωστό Κύπριο καλλιτέχνη Χριστόφορο Σάββα το 1960. Στο τέλος του εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες/ουσες θα έχουν την ευκαιρία να συνεργαστούν και να δημιουργήσουν μαζί, το δικό τους έργο τσιμεντογραφίας για την ειρήνη.

2. Υπεύθυνος Καταναλωτής (SDG12), Τζούλια Παναγιώτου Αχειρώτη, Φοίβη Αντωνίου, Μαρία Λουκά, Εκπαιδευτικοί – Δημοτικής Εκπαίδευσης, Κύπρος.

Για την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, η υπεύθυνη παραγωγή και κατανάλωση είναι υψίστης σημασίας, καθώς η ανεύθυνη παραγωγή και κατανάλωση συμβάλλουν στην υποβάθμιση του περιβάλλοντος, ενώ ταυτόχρονα επιδεινώνουν τη φτώχεια.

Κύριος σκοπός της συγκεκριμένης παρέμβασης ήταν η ανάπτυξη στα παιδιά μιας κουλτούρας συνειδητότητας και υπεύθυνης κατανάλωσης. Ως καταναλωτές, τα παιδιά θα πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιούν τα αγαθά για να τα καλύψουν βασικές τους ανάγκες και έχουν καλή ποιότητα ζωής, ελαχιστοποιώντας παράλληλα τη χρήση των φυσικών πόρων και τοξικών υλικών, διασφαλίζοντας έτσι την ποιότητα ζωής των μελλοντικών γενεών. Μέσα από μια διαθεματική προσέγγιση με ποικίλες δραστηριότητες, τα παιδιά καλλιέργησαν αξίες, στάσεις και συμπεριφορές, οι οποίες θεμελιώνονται στη δικαιοσύνη, το σεβασμό και την υπευθυνότητα, και ανέπτυξαν παράλληλα τη δημιουργικότητα και τη φαντασία τους.

Μέσα από αυτό το εργαστήριο, οι συμμετέχοντες/ουσες θα έχουν την ευκαιρία να μάθουν πώς τα παιδιά από τρία διαφορετικά σχολεία εφάρμοσαν αυτήν την ενότητα και παρήγαγαν δημιουργικά έργα τέχνης, εμπνευσμένα από τις αξίες και αρχές Βιώσιμης Ανάπτυξης για το Στόχο 12: Υπεύθυνη Παραγωγή και Κατανάλωση. Στη συνέχεια, θα ασχοληθούν με δημιουργικές δραστηριότητες, παράγοντας τα δικά τους έργα τέχνης, χρησιμοποιώντας «άχρηστα» καταναλωτικά προϊόντα (π.χ. άδειες συσκευασίες, αποδείξεις αγοράς, μπροσούρες κ.λπ.), εμπνευσμένες από το θέμα της παρέμβασης.

3. Ένα φίδι ταξιδεύει (SDG4, SDG12), Αναστάσιος Παπάς, Αθηνά Νταναβέρα, και Πολύμνια Σιούρλα, Εκπαιδευτικοί – Δημοτικής Εκπαίδευσης, Ελλάδα.

Οι συμμετέχοντες θα εισαχθούν στο θέμα μέσω μιας σύντομης παρουσίασης του συλλογικού έργου μεταξύ του 3ου και του 87ου Δημοτικού Σχολείου Θεσσαλονίκης (Ελλάδα). Το έργο συνδέεται με τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης ΣΒΑ 4 (Ποιοτική Εκπαίδευση) και 12 (Αειφόρος Παραγωγή και κατανάλωση) και τη Μεγάλη Ιδέα της Αναγέννησης-Ανανέωσης. Εμπνεόμενοι από τον γλύπτη Θεόδωρο Παπαγιάννη και το γλυπτό του «Το φίδι», το γενικό πλαίσιο αφορά στην χρήση της τέχνης για την εξοικείωση των μαθητών με τις έννοιες της βιωσιμότητας, της αναζωογόνησης και της αναγέννησης και της ενίσχυσης της ευαισθητοποίησής τους και των κινήτρων τους για να αναλάβουν δράση και να επιδιώξουν την επιτυχή υλοποίηση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης. Το εργαστήριο θα παρέχει ιδέες για την ανάπτυξη των εννοιών και τη σύνδεση τους πρακτικά με έργα τέχνης και δημιουργικές δραστηριότητες. Παράλληλα, οι συμμετέχοντες θα μπορούν να εξερευνήσουν και να δημιουργήσουν ψηφιακές εικόνες μέσω της τεχνικής Light Painting χρησιμοποιώντας ψηφιακή φωτογραφική μηχανή.

4. Nature's Great Builders, Harriet White, Lecturer, Emese Hall, Senior Lecturer, University of Exeter, UK

Come forth into the light of things, Let Nature be your teacher. - William Wordsworth.

Half of the world's population live in the urban environment. Lifestyle changes in the 20th century have led to spending more time indoors and less in nature. Due to safety concerns, longer hours in formal education, as well as lack of suitable outdoor environments, children in

particular have been found to spend very little time outdoors. We have an opportunity, both timely and unique, to have our children (re)connect with nature (Barable & Boothy, 2020). In this workshop we will focus on art in nature and nature in art, addressing considerations in both visual arts education (VAE) and education for sustainable development (ESD). Connecting explicitly to research data gathered from Project CARE, we will share some of the planning and outcomes from one of our participant's art units conducted in a primary school with a class of five and six year-old children. The unit 'Nature's Great Builders' included work on the natural history of ants, birds, wasps, spiders, beavers, bees and termites. This work was used as inspiration alongside human-made artworks from contemporary visual artists. Individual and group reflections will be encouraged throughout, as we all experience and perceive nature differently. A practical art activity will employ very simple materials and processes to create a simple outcome that can be considered an artwork in itself but may also act as a springboard for a larger art piece, as well as generating ideas for interdisciplinary learning.